

Handläggare
Malin Boman
Telefon: 08-50833489

Till
Utbildningsnämnden
2019-04-25

Inrättande av språkcentrum för de nationella minoritetsspråken finska och meänkieli

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2019/487

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Klas Westholm
Tf. avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har fått ”Remiss av Institutet för språk och folkminnets rapport Språkcentrum för nationella minoritetsspråk” på remiss från kommunstyrelsen. Regeringen beslutade den 28 juni 2018 att ge Institutet för språk och folkminnen i uppdrag att se över formerna för finska och meänkieli samt utreda de organisatoriska förutsägningarna för jiddisch och romani chib. Institutets första delrapport redovisar utredningsarbete gällande förslag på hur två språkcentrum för finska och meänkieli kan organiseras inom ramen för myndigheten. Språkcentrum för finska föreslås placeras i Uppsala och språkcentrum för meänkieli i Kiruna och Övertorneå. Till respektive språkcentrum föreslås en styrgrupp med representanter från minoriteterna.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till att det inrättas språkcentrum för nationella minoritetsspråk som kan bli ett viktigt stöd för kommunerna i deras arbete med minoritetsspråken och deras utveckling.

Bakgrund/ärendet

Utbildningsnämnden har fått delrapporten ”Remiss av Institutet för språk och folkminnen rapport Språkcentrum för nationella minoritetsspråk” på remiss från kommunstyrelsen.

Regeringen konstaterar att nationella minoritetsspråk är väsentliga för identitet och kulturarv för de nationella minoriteterna. Med uteblivet engagemang för att bevara minoritetsspråken riskerar dessa på sikt att försvinna som levande språk i Sverige vilket leder till att en stor del av identiteten försvinner för de människor som tillhör de nationella minoriteterna. Behovet av språkrevitaliserande insatser för de nationella minoritetsspråken är betydande för att vårda, utveckla och främja förutsättningarna för att använda språket och öka antalet talare och användare av språket. Modellen med språkcentrum för språkrevitalisering har praktiserats inom det samiska förvaltningsområdet sedan 2010 med goda resultat.

Institutet för språk och folkminnen har i enlighet med regeringsuppdraget utrett hur organisationen för språkcentrum för finska och meänkieli kan se ut. I remissen presenteras förslag om inrättande av ett språkcentrum för finska och ett språkcentrum för meänkieli. Gemensamt för dessa båda språkcentrum är att de inrättas som egna enheter med institutet som huvudman. Det övergripande ansvaret föreslås vara att tillgodose minoriteternas behov av att återta sitt eget språk. Dessa språkcentrum ska bistå med sakkunskap och underlätta ökad användning av minoritetsspråket i samhället. Barn och unga är en särskilt prioriterad grupp. Båda föreslås inrätta styrgrupper med representanter inom minoriteten. Det sverigefinska språkcentrumet föreslås förläggas i Uppsala och språkcentrum för meänkieli på två orter i Norrbotten, det ena i Kiruna och det andra i Övertorneå. Institutet ger även förslag kring bemanning och budget för språkcentrumen i sin utredning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad tillstyrker förslaget och ställer sig positiv till att barn och unga särskilt prioriteras i förslagen om inrättande av språkcentrum.

Utbildningsförvaltningen ser de problem som utredningen pekar på avseende bland annat modersmålsundervisning i de nationella

minoritetsspråken. De enligt institutet föreslagna språkcentrumen kan bli ett viktigt stöd för kommunerna i deras arbete med minoritetsspråken och deras utveckling, till exempel genom att verka för kompetensförsörjning och kompetensutveckling för modersmåls lärare. Språkcentrumen kan även verka för framtagandet av läromedel för modersmålsundervisning i minoritetsspråken.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bilaga

Remiss av Institutet för språk och folkminnets rapport
Språkcentrum för nationella minoritetsspråk.